DE HELXINE▸ CAP▸ CVI▸

NOMINA.

ΕΛΞΙΝΗ, ἡ ποδάγριον græcè, Helxine & Vrceolaris latinè nominatur. Officinæ uocant Parietariam, & dempta una litera Paritariã. Vulgus Muralium & Muralem. Germani Tag vnd nacht/S. Peterskraut/oder Glaßkraut. Helxine autem ab aſpero ſemine quod tenaci nexu ueſtibus adhæret, dicta eſt. Perdicium uerò, quod ea perdices præcipuè ueſcantur. Vrceolaris autem, quod detergendis uitreis, urceolis uaſiſq; efficax ſit. Muralis & Parietaria, quod muros ac parietes natales locos ſibi fecerit.

Helxine unde dicta.
Perdicion.
Vrceolaris.
Muralis.
Parietaria.

FORMA.

Cauliculos habet tenues, ſubrubentes, folia Mercuriali ſimilia, hirſuta, circa caules ueluti exigua ſemina, aſpera, ueſtibus adhærentia. Hæc ſanè pictura ſic plantæ illi reſpondet, ut nulla prorſus ſit nota quæ illi non adamuſim conueniat. Eſt enim fruticoſa, cubitalis, cauliculis tenuibus, leniter rubeſcentibus, foliis Mercurialis herbæ, hirſutis, floribus purpureis minutiſsimis, exili per ambitum eius ſemine, aſpero, ueſtibus adhærente, radice ſubrubra, fibris capillata.

LOCVS.

Naſcitur in ſepibus, muris, macerijs, parietibus & uinetis. Nunc in hortis etiam plantata prouenit.

TEMPVS.

Iulio menſe floret.

TEMPERAMENTVM.

Facultas Perdicio ineſt abſtergendi & cõſtringendi cum humiditate ſubfrigida.

VIRES. EX DIOSCORIDE.

Folia refrigerandi cõſtringendiq; uim obtinent. Quare illita ſacros ignes ſanant,
D condylomata, aduſta, incipientes panos, inflammationes omnes, & œdemata. Succus eius ceruſſæ mixtus, ignibus ſacris & ijs quæ ſerpunt malis utiliter illinitur. Inungitur podagris cum cerato Cyprino, uel ſeuo hircino. Diuturnas tuſſes adiuuat, cyathi menſura abſorptus. Contra inflammatas tonſillas gargariſſatus & illitus prodeſt. Aurium quoq; dolores cum roſaceo infuſus iuuat.

EX GALENO.

Vim habet abſtergendi & paulatim conſtringendi ac refrigerandi. Quare phlegmonas omnes inter initia, & in augmento uſq; ad ſtatum ſanat, maximè calidas. Quinetiam incipientib. phygethlis cataplaſmatis ritu illinitur. Succus quoq; eius ad dolores phlegmonoſos mediocriter profuerit. Gargarizandũ item nonnulli exhibent ad pariſthmia. Aliqui etiam medicorum ijs qui diutina tuſsi uexantur, illam exhibuerunt. Certè euidens extergendi experimentum præbet & in uaſis uitreis.

EX AETIO.

Exterit alopecias & impetigines priuatim aſsiduè illita. Sedis hæmorrhoidas aperit, fiſtulis medetur, & ſinus cohibet trita & cum modico ſale appoſita.

EX PLINIO.

Hæc inficit lanas, ſanat ignes ſacros, tumores, collectionesq; omnes & aduſta. Panos ſuccus eius cum pſimmythio, & guttura incipientia turgeſcere. Item ueterem tuſsim cyatho hauſto. Et omnia in humido. Sicut tonſillas & uarices cum roſaceo. Imponitur & podagris cum caprino ſeuo ceraq; Cypria.

APPENDIX.

Monendi ſunt hoc loco medici ut rectum Helxines uſum diſcant. Nam hactenus non rectè eam in frigidis uitijs pro fomento uſurparunt, cum refrigerandi conſtringendiq; uim habeat. Cæterum cum abſtergendi quoque illi facultas inſit, poteſt etiam calculoſis, & ijs qui difficultate urinæ laborant exhiberi, potiſsimum ſi aliquid

A aliquid conſimilem facultatem obtinens ei admiſceat
rhoidas aperire tradit, ſi trita cum ſale, cui etiam abſte
Quare qui calculoſis hanc herbam propinant, curen
di facultatem habeat, commiſceant.

DE ERYTHRODANO▸

NOMINA.

ΕΡΥΘΡΟΔΑΝΟΝ græcè, Rubia latinè uoc
ctorum appellant. Germanicè Röte no
lanæ & coria tinguntur, factum illi utrun

GENERA.

Dioſcoridi & alijs duo Rubiæ ſunt genera. Alter
ſponte prouenit, & ſylueſtris exiſtit: nec eſſe uidetur
laria uocatur.

FORMA.

Caules ſatiuæ quadranguli, longi, aſperi, ſimiles A
robuſtioresq;, folia per interualla in ſingulis geniculi
orbem circũiacentia. Fructus rotundus, per initia ui
maturuit niger. Radix tenuis, longa, rubra. Sylueſt
los, ut diximus, emittit, folia per interualla in ſingul
orbem circumiacentia, flores candidos, radicem tenu
ut ſuo colore tingere etiam uideatur.

LOCVS.

B Naſcitur in pleriſq; nunc Germaniæ locis, agro p
Spirenſi. Seritur autem propter emolumentũ quod

TEMPVS.

Aeſtate colligitur fructus, & ſubinde etiam effodi

TEMPERAMENTV

Calida eſt in ſecundo ordine, & ſicca in tertio.

VIRES. EX DIOSCO

Radix urinam ciet, qua de cauſa regio morbo labo
xiliatur: item iſchiadicis & reſolutis. Vrinam mult
quam etiam ſanguinem. Bibentes quidem quotidi
torum quæ redduntur differentiam ſpectare. Adu
cum cum folijs bibere prodeſt. Semen ex oxymelite
poſita radix, fœtus, menſes, & ſecundas trahit. Albas

EX GALEN

Rubia tinctorum radix acerba & guſtu amara eſt
mus ubi eiuſmodi coiuerint qualitates, ea omnia in
cies: quippe quum & lienem & iecur expurget, & u
nonnunquam etiam ſanguinolentam moueat. Qu
ter quæ exterſionem poſtulant, extergit: proinde u
iuuat. Sunt qui eam iſchiadicis & reſolutis in potu c

EX PLINIO

Erythrodanum, quam nos Rubiam uocamus, q
ficiuntur, in medicina urinam cit, morbum regium
nas ex aceto illita: & iſchiadicos & paralyticos, ita u
Radix ſemenq; trahunt menſes, aluũ ſiſtunt, & colle
pentes rami cum folijs imponunt. Folia & capillum
dam morbum regium ſanari hoc frutice, etiam ſi ad